

Gratis aanvullende zorgverzekering roept veel vragen op, maar bezorgt Menzis in elk geval gratis reclame

Posted on 15 november 2025 by Wim Groot

Zorgverzekeraar Menzis trok deze week de aandacht met een plan voor een aanvullende verzekering voor het verplichte eigen risico en de tandartskosten voor volwassenen. Deze aanvullende verzekering zou gratis moeten zijn voor mensen tot 120% van het sociaal minimum. Hierdoor zou zorgmijden onder mensen met lage inkomens tegengegaan moeten worden. Zij zouden dan niet meer vanwege de kosten hoeven af te zien van de tandarts, geneesmiddelen, een laboratoriumonderzoek of een afspraak bij het ziekenhuis. De woordvoerder van Menzis verklaarde terecht dat dit plan veel goedkoper is dan het onzalige plan van PVV, SP en GroenLinks-PvdA om het eigen risico voor iedereen – arm en rijk – te verlagen.

Ondanks deze sympathieke kant van het plan, roept het ook veel vragen op. Verwacht niet dat dit morgen geregeld is, hoewel dit wel door Menzis wordt gesuggereerd. Volgens Menzis is de aanvullende verzekering vanaf komend jaar

beschikbaar in het eigen verzorgingsgebied van Menzis in het noorden en oosten van het land.

Niet een heel aantrekkelijk aanbod

Menzis is niet zo helder over de vraag wie deze verzekering dan gaat betalen. Het lijkt er op dat Menzis hoopt dat gemeenten in deze regio's deze gratis verzekering voor mensen met een inkomen rond het sociaal minimum zullen aanbieden. Dat gemeenten dat zullen doen is onwaarschijnlijk: zij klagen al langer dat ze krap bij kas zitten. Als gemeenten dat niet doen, dan zullen verzekerden zelf de rekening moeten betalen.

Een dergelijke verzekering is alleen aantrekkelijk voor mensen die verwachten hun eigen risico op te maken. Als alleen zij deze aanvullende verzekering afsluiten, zijn ze waarschijnlijk even veel of zelfs meer kwijt dan ze nu betalen aan het eigen risico. Bovenop de verwachte schadelast zit in de premie namelijk ook altijd een opslag voor de uitvoeringskosten (en de winst) die de verzekeraar maakt. Dat is dan niet een heel aantrekkelijk aanbod.

Menzis wil dat deze aanvullende verzekering landelijk wordt ingevoerd. De kosten ervan zouden betaald moeten worden uit het zorgverzekeringsfonds. Voor mensen met lage inkomens zou deze aanvullende verzekering dan gratis zijn.

Een gratis aanvullende verzekering die collectief wordt betaald betekent echter hogere premies voor burgers en bedrijven. Door de gratis verzekering voor het eigen risico verdwijnt voor de lage inkomens de financiële drempel om van zorg gebruik te maken. Dit zal leiden tot meer zorggebruik en dus tot hogere premies. De collectieve lasten gaan erdoor omhoog. Of dit haalbaar is, is de vraag. Tijdens de verkiezingscampagne hebben veel politiek partijen aangegeven juist op de collectieve zorguitgaven te willen bezuinigen.

Even wachten

Voor een collectief gefinancierde aanvullende verzekering voor lage inkomens is een wetswijziging nodig. Dit kost tijd. Op zijn vroegst kan dit pas in 2028 worden ingevoerd, maar dan moet de kabinetsformatie wel opschieten en het plan onderdeel zijn van een nieuw regeerakkoord.

Voorlopig moeten we even wachten of het Menzis-plan tijdens de kabinetsformatie wordt opgepakt. Zorg is niet een van de onderwerpen waar D66 en CDA nu onder leiding van de twee kabinetsinformateurs over gaan praten. Even wachten dus.

Lagere zorgtoeslag en armoedeval

Vraag is ook wat te doen met de zorgtoeslag. Mensen met lage inkomens ontvangen een zorgtoeslag. Deze toeslag dekt ook de kosten van het eigen risico. Als mensen met lage inkomens een gratis verzekering voor het eigen risico krijgen, zal de zorgtoeslag omlaag gaan. Gezonde mensen met een laag inkomen gaan er zo financieel op achteruit.

Een gratis aanvullende verzekering voor mensen met een inkomen van minder dan 120% van het sociaal minimum leidt ook tot een armoedeval. Zodra mensen 121% van het minimum gaan verdienen moeten ze zelf hun eigen risico en tandartsverzekering betalen. Dat scheelt een paar honderd euro. Mensen met een gratis aanvullende verzekering zullen daardoor minder bereid zijn meer uren te gaan werken of als ze salarisverhoging krijgen hun werktijd terugbrengen om onder de 120% te blijven. Zo blijven mensen langer in armoede door de gratis verzekering.

De rol van de gemeenten is ook een vraag. Zij zouden moeten bepalen wie in aanmerking komt voor een gratis aanvullende verzekering. Nou houden gemeenten wel van uitdelen, zeker als de kosten door anderen worden betaald. Grote kans dus dat de regeling door gemeenten zo veel mogelijk wordt opgerekt en er veel meer mensen gebruik van gaan maken dan vooraf gedacht.

Aandacht

Niet geheel toevallig kwam Menzis met dit plan naar buiten op dezelfde dag als die waarop de premies voor volgend jaar bekend werden gemaakt. Het overstapseizoen voor de zorgverzekering is weer begonnen. De concurrentie tussen zorgverzekeraars is hevig. Zorgverzekeraars zetten weer een paar honderd miljoen euro van hun reserves in om de premie niet of maar een klein beetje te laten stijgen en zo meer verzekerden te trekken. Hierdoor is de premiestijging opnieuw lager dan het kabinet op Prinsjesdag voorspelde.

Van de vier grote zorgverzekeraars verlaagt VGZ de premie zelfs een beetje. De verschillen in premies tussen zorgverzekeraars worden daardoor kleiner. Verder ontlopen zorgverzekeraars elkaar weinig. Dus zoeken ze andere manieren om zich te onderscheiden en nieuwe verzekerden aan te trekken. Met het plan voor een gratis aanvullende zorgverzekering heeft Menzis de aandacht naar zich toegetrokken. Daar kunnen reclamezuilen bij bushokjes en sterspotjes op tv niet tegenop.

Wynia's Week *verschijnt 156 keer per jaar en wordt* ***volledig mogelijk gemaakt*** *door de donateurs. Doet u mee, ook straks in het nieuwe jaar?* ***Doneren kan zo****.* ***Hartelijk dank!***